

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Херсонський державний університет
Хмельницький національний університет**

ПРОГРАМА

**Всеукраїнської науково-практичної конференції
«ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЛЕКСИЦІ ТА ГРАМАТИЦІ
СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ»**

5–6 квітня 2019 року

Умань – 2019

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

5 квітня

9 ⁰⁰ – 9 ³⁰	Реєстрація учасників конференції (м. Умань, вул. Садова, 28, вестибюль корпусу № 3)
10 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Пленарне засідання (конференц-зал корпусу № 3)
12 ⁰⁰ – 13 ⁰⁰	Обідня перерва
13 ³⁰ – 16 ⁰⁰	Секційні засідання (корпус № 3)

6 квітня

9 ⁰⁰ – 9 ³⁰	Сніданок
9 ³⁰ – 11 ⁰⁰	Секційні засідання (корпус № 3)
11 ⁰⁰ – 11 ³⁰	Кава-брейк
11 ³⁰ – 13 ⁰⁰	Секційні засідання (корпус № 3)
13 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰	Обідня перерва
14 ⁰⁰ – 15 ⁰⁰	Експерсії
15 ⁰⁰ –	Підведення підсумків. Закриття конференції

Доповідь на пленарному засіданні – 20 хвилин

Доповіді на секційних засіданнях – 10 хвилин

Виступ із повідомленням – 5 хвилин

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Програмний організаційний комітет конференції

Наталія Коляда – доктор педагогічних наук, професор, проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Валентина Коваль – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Оксана Зелінська – доктор філологічних наук, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Василь Денисюк – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Інна Коломієць – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання, заступник декана з наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Анатолій Мойсієнко – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та прикладної лінгвістики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Володимир Олексенко – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, декан факультету філології та журналістики Херсонського державного університету.

Валентина Розгон – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Тетяна Тищенко – кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови та методики її навчання, керівник Східноpodільського лінгвокраєзнавчого науково-координаційного центру Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Михайло Торчинський – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Хмельницького національного університету.

Робочий організаційний комітет конференції

Ганна Березовська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Ірина Гонца – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Тетяна Григоренко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Олена Дуденко – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Тетяна Жила – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Зоя Комарова – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Катерина Маслюк – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Ольга Молодичук – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Вікторія Шиманська – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

1. Вітальне слово ректора Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктора педагогічних наук, професора
Олександра Безлюдного

2. Вступне слово проректора з інноваційних досліджень та європейської інтеграції Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктора педагогічних наук, професора
Наталії Коляди

3. ***Особливості дослідження фахової мови кібер-безпеки в англійській та українській мовах***

Оксана Бабелюк, доктор філологічних наук, професор кафедри іноземних мов та перекладознавства Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

4. ***Моделювання полілогічного спілкування персонажів сучасної драматургії***

Валерія Корольова, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

5. ***Синонімія зв'язаних кореневих компонентів інтернаціонального характеру в сучасній українській мові***

Володимир Олексенко, доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології та журналістики Херсонського державного університету

6. ***Квантитативні особливості власних назв міфічних об'єктів***

Михайло Торчинський, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Хмельницького національного університету

7. ***Лексика на позначення дітей у Святому Письмі***

Оксана Зелінська, доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри української мови та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

8. ***Фіксований актант як різновид семантичної валентності та його вияв на синтаксичному рівні***

Наталія Гальона, кандидат філологічних наук, професор кафедри української мови Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

СЕКЦІЯ 1. ДИНАМІЧНІ ПРОЦЕСИ В ЛЕКСИЦІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Керівник секції: д. філол. н., проф. Оксана Зелінська

Секретар: к. філол. н., доц. Ольга Молодичук

Наталія Векуа (Київ). Словотвірний потенціал прикметникових запозичень у сучасній українській мові.

Галина Войтенко, Наталія Поліщук (Умань). Новітні запозичення в біологічній термінології.

Сніжана Голоднюк (Умань). Загальнолінгвістичний аспект вивчення сленгу.

Антоніна Грицева (Хмельницький). Привативні опозиції в лексиці сучасної російської літературної мови.

Петро Губич (Львів). Умотивованість номінацій сленгу пожежників у польській мові.

Олена Дуденко (Умань). Фразеологічні одиниці з компонентом *доля*.

Марія Іванченко (Львів). Номінації на позначення поняття «зрада» в англійській та українській мові: зіставний аспект.

Артур Іншаков (Кривий Ріг). Функціонування лексики відчуттів у творчості шістдесятників.

Інна Іншакова (Кривий Ріг). Функціонування одоративів у фразеологізмах.

Ірина Іншакова (Кривий Ріг). Особливості творення українських географічних термінів.

Світлана Климович (Херсон). Мистецька лексика латинського походження в українській мові.

Олег Лазарєв (Умань). Особливості відтворення українських історизмів у французькій мові.

Лія Лукіна (Умань). Українські лексичні запозичення в польській літературній мові.

Марія Маланюк (Львів). Особливості термінотворення у сфері маркетингу (на матеріалі англійської та української мов).

Вікторія Матвєєва (Рівне). До питання про укладання словника релігієзнавчих термінів англійської, української, польської та французької мов.

Ольга Молодичук (Умань). Лексикографічна репрезентація концепту «праця».

Ірина Попко (Умань). Номінації на позначення метеорологічних явищ у французькій та українській мові.

Ірина Сухина (Умань). Сучасні терміни-запозичення на позначення основних понять агропромислового комплексу.

Людмила Терещенко (Хмельницький). Символіка фітолексем в українській і польській мовах.

Тетяна Тищенко (Умань). Іншомовні запозичення на позначення назв хвороб у сучасній українській мові.

Наталія Цимбал (Умань). Асоціативний тип мотиваційних відношень у

сучасній українській науковій термінології.

Ірина Чучмій (Умань). Порівняльний аналіз фахової економічної термінології в англійській та українській мовах.

Світлана Шуляк (Умань). Лінгвістичний аналіз художніх засобів мови замовлянь на парадигматичному рівні.

СЕКЦІЯ 2. ДИНАМІКА ГРАМАТИЧНОГО ЛАДУ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Керівник секції: к. філол. н., доц. Валентина Розгон

Секретар: к. філол. н., проф. Наталія Гальона

Тетяна Бутулінська (Умань). Граматичні особливості власних іменників у сучасній українській мові.

Оксана Гаврилюк (Київ). Граматикалізовані засоби вираження допустово-протиставного значення в складних безсполучникових реченнях.

Наталія Гут (Умань). Типологія слів автора у слов'янських мовах.

Ірина Денисюк (Умань). Особливості граматичних досліджень на матеріалі Українського національного лінгвістичного корпусу.

Тетяна Денисюк (Умань). Семантико-синтаксична структура речень із дієслівними предикатами на позначення оцінної ускладнено-інтенсивної дії з формантами **ви-** ... **-ува-** + **-ся**.

Наталія Загоруйко (Умань). Синтаксичні параметри службових частин мови.

Людмила Залізко (Умань). Функціонально-семантична характеристика відзайменникових часток (на матеріалі творів П. Загребельного).

Олена Конєєва (Київ). Синтаксична валентність дієслів взаємної дії в українській мові.

Ніна Кухар (Вінниця). Проблема граматичних категорій у ракурсі функціональної лінгвістики.

Олена Куц (Київ). Формально-граматична і семантико-синтаксична типологія безособових речень.

Людмила Мовчан (Умань). Особливості слів-звертань у мові народів Європи.

Олена Олійник (Умань). Синтаксична структура прислів'їв в англійській та українській мовах.

Олена Похилюк (Вінниця). Неморфологічні способи творення іменників у сучасній українській мові.

Валентина Розгон (Умань). Парадигматика та синтагматика дієслів на позначення фізіологічних та хімічних процесів у сучасній українській мові.

Тетяна Савчук (Вінниця). Семантика та функціонування обов'язкових компонентів при синсемантичних дієсловах в офіційно-діловому дискурсі.

Лариса Чернишева (Умань). Синонімія дієслів на позначення розумової діяльності.

Валентина Шемет (Київ). Словотвірні моделі прикметникових суфіксоїдних дериватів.

СЕКЦІЯ 3. ІСТОРІЯ МОВИ. ДІАЛЕКТОЛОГІЯ. ОНОМАСТИКА

Керівники секції: д. філол. н., проф. Михайло Торчинський
к. філол. н., доц. Ганна Березовська
Секретар: к. філол. н., доц. Інесса Анікіна

Інесса Анікіна (Умань). Особливості функціонування агентивних найменувань в пам'ятках російської писемності XVII ст.

Наталія Безпала (Корсунь-Шевченківський). Вербалізація лінивства в українській мові XVI–XVIII ст.

Ганна Березовська (Умань). Динаміка лексики на позначення одягу та взуття у східноподільських говірках.

Оксана Василик (Умань). Семантичний аналіз мікротопонімів історичної Уманщини.

Ірина Гонца (Умань). Найменування ЗМІ як засіб індивідуалізації (на матеріалі друкованих видань Черкащини).

Інна Гороф'янюк (Вінниця). До характеристики семантичних діалектизмів у центральноподільських говірках.

Галина Гримашевич (Житомир). Діалектні тексти середньополіських говірок як джерело збереження фонетичних особливостей.

Леся Гула (Хмельницький). Генетична характеристика української торговельно-економічної термінології XIV – XVIII ст.

Василь Денисюк (Умань). Українська мова як посередник фразеологічних запозичень російською мовою у XVII–XVIII ст.

Оксана Дутковська (Хмельницький). Українсько-польські адстратні явища на прикордонній території.

Борис Коваленко (Кам'янець-Подільський). Роль письменників-подолян у формуванні української літературної мови XIX ст.

Наталія Коваленко (Кам'янець-Подільський). Орнітонім *індик* як компонент фразем діалектного мовлення.

Тайсія Коваль (Хмельницький). Гелотологічні принципи дослідження ономастикону сміхологом тексту.

Лариса Марчило (Київ). З історії формування прислівників (на матеріалі «Актів Волинського воєводства кінця XV – XVI ст.»).

Олексій Оскирко (Київ). Синонімічні відношення в мікрогрупі назв на позначення рідких страв у східноподільських говірках.

Наталя Павликівська (Вінниця). Неофіційні жіночі найменування в антропоніміконі Вінниччини.

Наталія Савчук (Умань). Типи мотиваційних відношень в українській діалектній лексиці.

Ольга Сьоміна (Умань). Засоби ускладнення речення у східноподільських говірках.

Юлія Фернос (Умань). Вплив декомунізації на систему урбанонімів м. Умані.

Інна Царалунга (Хмельницький). Церковнослов'янізми в українських грамотах XIV – XV ст.

Оксана Ющишина (Хмельницький). Прізвища хмельничан, похідні від назв музичних інструментів.

Анатолій Янчишин (Хмельницький). Продуктивність вітчизняних власних назв промислових товарів періоду Незалежності України.

Яна Янчишина (Хмельницький). Діалектологічні впливи на формування мікротопонімії Центральної Хмельниччини.

Леся Ящук (Житомир). Неособові імена та імена-прізвиська як лексична база прізвищевих назв Житомирщини XVI–XVII ст.

СЕКЦІЯ 4. ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ. ДИСКУРС

Керівник секції: к. філол. н., доц. Інна Коломієць
Секретар секції: к. філол. н., доц. Вікторія Шиманська

Світлана Алексеєва (Київ). Семантико-синтаксична структура і функції парцельованого сурядного компонента у сучасній українській прозі.

Тетяна Баранюк (Умань). Лінгвопрагматична проекція назви художнього твору.

Іванна Барнич (Львів). Ідіоматика ділового спілкування німецької та української мов.

Валентина Богатько (Вінниця). Перифрази на сторінках вінницьких мас-медіа.

Тетяна Вавринюк (Хмельницький). Лексичні засоби маніпулятивного впливу в ЗМІ.

Олена Гурко (Дніпро). Репрезентація категорії ствердження в науково-технічній літературі.

Микола Дзисюк (Умань). Специфіка ритмомелодики поезій митців Уманщини.

Яна Дзисюк (Умань). Когнітизація сучасного українського авангардного моновірша.

Тетяна Жила (Умань). Особливості релігійних християнських медіа-текстів.

Інна Завальнюк (Вінниця). Синтаксичні виміри публіцистичного дискурсу (на матеріалі преси Вінниччини).

Олена Ільченко (Харків). Аксіологічна маркованість сучасної масмедійної метафори.

Оксана Калита (Київ). Вербалізація зорових образів у ранній творчості Павла Тичини.

Олена Карабута (Херсон). Лексико-стилістична характеристика засобів вираження інфотейменту в телевізійних новинах.

Інна Коломієць (Умань). Персвазія як визначальна жанрово-стильова ознака проповіді.

Зоя Комарова (Умань). Порівняння як засіб опису емоцій та емоційних станів людини у художньому тексті.

Юлія Лебедь (Вінниця). Авторські лексичні новотвори в ліриці українських постмодерністів.

Любов Олійник (Хмельницький). Лексичні засоби вираження концепту кохання (на матеріалі роману «Самотність в мережі» Я. Вишневського).

Юлія Омельчук (Херсон). Комунікативно-прагматичні особливості інтернет-мемів у кіберпросторі.

Галина Осінчук (Умань). Вербалізація концепту «зовнішність людини» в творчості Федеріко Гарсія Лорки.

Леся Поліщук (Умань). Художній діалог автора і персонажа в сучасній світовій літературі кінця ХХ – початку ХХІ ст.

Петро Поліщук (Умань). Поетичний текст і світоосмислення.

Інна Приймак (Хмельницький). Екзотизми в художній прозі Софії Яблонської.

Людмила Прокопчук (Вінниця). Регіональні медіатексти крізь призму чинних мовних норм.

Юрій Ревук (Умань). Вербалізація концепту «зовнішність людини» у творчості Оскара Вайлда.

Любов Ріднева (Умань). Семантичні моделі колоративів у рекламному дискурсі (на матеріалі російської та української мов).

В. Самойленко (Дніпро). Тенденції словотвірної фемінізації мови в художній літературі для дітей.

Ірина Сашко (Хмельницький). Стилістика і синтаксис Зенона Клеменсеви́ча крізь призму сучасної лінгвістики тексту.

Наталія Свидницька-Ільків (Львів). Метафоричні антропоніми в політичному дискурсі.

Ірина Хлисту́н (Умань). Фемінітиви у газетному тексті.

Оксана Чайка (Київ). Юридичний дискурс крізь призму перекладу.

Вікторія Черевченко (Умань). Хронотоп поетичного доробку А. Міцкевича.

Олександр Черевченко (Умань). Особливості вербалізації абсурдистського тексту.

А. Череватко (Дніпро). Гендерна аспектологія у вивченні мовної особистості сучасного політика.

Наталія Шарманова (Кривий Ріг). Мовнокомунікативні особливості кліше в новинних текстах.

Тетяна Шевченко (Дніпро). Складносурядне речення закритої структури в сучасному художньому дискурсі.

Вікторія Шиманська (Умань). Номінації осіб у сучасному політичному мас-медійному просторі.

СЕКЦІЯ 5. СОЦІОЛІНГВІСТИКА. ЕТНОЛІНГВІСТИКА

*Керівник секції: к. філол. н., доц. **Наталія Торчинська***

*Секретар секції: к. пед. н., доц. **Наталія Комісаренко***

Наталія Білан (Христинівка). Домінантні мовленнєві шаблони сучасних українських школярів.

Марія Гавриш (Хмельницький). Мовне питання у передвиборчих програмах кандидатів на посаду президента України.

Валентина Дзисюк (Умань). Спілкування на вулиці = спілкування в аудиторії, або Як спілкується сучасна українська молодь.

Наталія Дяченко (Житомир). Конфлікти: комунікативно-прагматичний аспект.

Наталія Комісаренко (Умань). Основні причини мовної неграмотності.

Світлана Крижановська (Умань). Шкільний сленг: засіб комунікації і засіб пізнання.

Оксана Лабенко (Київ). Номінація ветеринарних хвороб у народній мовній картині світу.

Юлія Макарець (Київ). Правописний стандарт української мови: комплекс соціофілософських і власне лінгвістичних проблем.

Валентина Островська, Роман Островський (Умань). Структурно-тематична організація стереотипних ситуацій міського і сільського спілкування.

Олександра Пальчевська (Львів). Особливості дослідження етноконцептів у народній мові.

Оксана Прокопенко (Умань). Зміна мовних домінант учнів при переході із сільської школи в міську.

Валентина Титаренко (Житомир). Мовна поведінка студентів на тлі мовної ситуації Житомирщини.

Наталія Торчинська (Хмельницький). Видатні постаті в галузі української та польської етнолінгвістики.

Інна Шевчук (Київ). Детермінованість усного спонтанного тексту гендером мовця.

Т. Шуліченко (Дніпро). Поняття мовної особистості в сучасній лінгвістиці: структура та рівні організації.

СЕКЦІЯ 6. ЛІНГВОДИДАКТИКА СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ШКОЛИ

*Керівник секції: д. пед. н., проф. **Валентина Коваль***

*Секретар секції: к. пед. н., доц. **Катерина Маслюк***

Олена Андрієць (Херсон). Наступність і перспективність у формуванні дискурсного мовлення сучасного школяра.

Інна Горячок (Хмельницький). Особливості застосування хмарних технологій у навчальному процесі ЗВО.

Тетяна Григоренко (Умань). Формування інформаційно-освітнього середовища студентів-філологів в умовах НУШ.

Світлана Даніліна (Київ). Особливості викладання мови для студентів історичного факультету.

Світлана Каричківська (Умань). Сучасні підходи до викладання української мови у закладах вищої освіти аграрного профілю.

Валентина Коваль (Умань). Удосконалення мовних умінь і навичок студентів-філологів у процесі роботи над мовою художніх творів.

Зоя Крамська (Умань). Лексична скринька як засіб словникового збагачення студентів-дошкільників педагогічних коледжів.

Світлана Мартос (Херсон). Соціолінгвістична практика як складник підготовки студента-філолога.

Катерина Маслюк (Умань). Збагачення словникового запасу і розвиток граматичної будови мовлення майбутніх учителів-філологів.

Неля Подлевська (Хмельницький). Компетентнісне навчання української мови старшокласників в умовах Нової української школи.

Юлія Серкова (Хмельницький). Пошукова діяльність педагога при філологічній підготовці студентів-полоністів.

Тетяна Сінета (Гайворон). Українська мова за професійним спрямуванням у політехнічному коледжі: ділова мова чи фахове спрямування.

Світлана Січка (Умань). Використання корпусних технологій про вивченні дисциплін редакторського циклу.

Надія Скрипник (Вінниця). Розвиток діалогічного мовлення студентів коледжу в умовах діяльнісного підходу.

Олександра Слупіцька (Умань). Особливості становлення і розвиток нової української школи у системі професійної підготовки майбутніх учителів-філологів.

Людмила Станіславова (Хмельницький). Роль комп'ютерної лінгводидактики у формуванні мовознавчої компетентності філолога.

Любов Товстенко (Умань). Доцільність вивчення української мови за «шкільною» програмою в агроколеджі.

Вікторія Шабуніна (Київ). Використання ресурсів мас-медіа в навчанні мови.

